

2025/962

20.5.2025

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2025/962,

12. mai 2025,

Euroopa Liidu, Islandi, Liechtensteini Vürstiriigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (EMP finantsmehhanismi kohta ajavahemikuks mai 2021 – aprill 2028), Norra Kuningriigi ja Euroopa Liidu vahelise lepingu (Norra finantsmehhanismi kohta ajavahemikuks mai 2021 – aprill 2028), Euroopa Majandusühenduse ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu lisaprotokolli ning Euroopa Majandusühenduse ja Islandi vahelise lepingu lisaprotokolli Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 217 koostoimes artikli 218 lõike 6 punktiga a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Vajadus leevendada majanduslikku ja sotsiaalset ebavõrdsust Euroopa Majanduspiirkonnas püsib ja seetõttu tuleks kehtestada uus EMP EFTA riikide rahalist panust käsitlev mehhanism ja uus Norra finantsmehhanism.
- (2) Nõukogu andis 20. mail 2021 komisjonile loa alustada läbirääkimisi Islandi, Liechtensteini Vürstiriigi ja Norra Kuningriigiga lepingu üle, mis käsitleb EMP EFTA riikide tulevast rahalist panust sotsiaalse ja majandusliku ühtekuuluvuse toetamiseks Euroopa Majanduspiirkonnas.
- (3) EMP finantsmehhanism ajavahemikuks mai 2021 – aprill 2028 (edaspidi „EMP finantsmehhanism“) ja Norra finantsmehhanism ajavahemikuks mai 2021 – aprill 2028 (edaspidi „Norra finantsmehhanism“) aitavad vähendada majanduslikku ja sotsiaalset ebavõrdsust Euroopa Majanduspiirkonnas ning tugevdada EMP EFTA riikide ja toetust saavate riikide vahelisi suhteid.
- (4) Seetõttu kajastab EMP finantsmehhanism kasu, mida EMP EFTA riigid saavad siseturul osalemisest, ning võtab arvesse eesmärgi edendada kõigi EMP lepingu osaliste vaheliste kaubandus- ja majandussuhete pidevat ja tasakaalustatud tugevdamist kooskõlas EMP lepingu artikliga 115.
- (5) EMP finantsmehhanismi ja Norra finantsmehhanismiga kehtestatakse erimenetlused, mis parandavad rakendamise tõhusust ja konsulteerimist toetust saavate riikidega. Eelkõige nähakse nii EMP finantsmehhanismi kui ka Norra finantsmehhanismiga ette strateegilisel tasandil komisjoniga konsulteerimise doonorriikide ja toetust saavate riikide vaheliste vastastikuse mõistmise memorandumite üle peetavatel läbirääkimistel. Ühtlasi nähakse neis ette kord, mille kaudu komisjon abistab toetust saavaid riike mehhanismide rakendamist käsitlevate sätete üle peetavatel konsultatsioonidel. Need kaitsemeetmed aitavad kaasa mehhanismide tõhusale ja õigeaegsele rakendamisele, võttes samal ajal täielikult arvesse toetust saavate riikide vajadusi ja märkimisväärsed raskusi, mis neil võivad finantsmehhanismide rakendamisel tekkida, sealhulgas seoses ühiste väärtuste ja põhimõtetega, mis käsitlevad inimväärikuse austamist, vabadust, demokraatiat, võrdsust, õigusriiki ja inimõiguste austamist. Siinkohal tuleks tähelepanu pöörata toetust saava riigi õigusele olla ära kuulatud, kui kõne all on sellised meetmed nagu maksete peatamine ja vahendite tagasinõudmine.

⁽¹⁾ 2. aprilli 2025. aasta nõusolek (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

- (6) Arvestades, et EMP finantsmehhanism lisatakse EMP lepingule lisaprotokollina, on liidul võimalik kooskõlas aluslepingutes sätestatud asjakohaste menetlustega pöörduda lisaprotokollide tõlgendamise või kohaldamisega seotud vaidlustes ühiskomitee poole vastavalt EMP lepingu artiklile 111. EMP nõukogu võib vastavalt EMP lepingu artiklile 89 kaaluda kõiki raskusi tekitavaid küsimusi.
- (7) Teatavate Islandist ja Norrast pärit kalade ja kalandustoodete liitu importimisel kohaldatavad erisätted, mis on sätestatud nimetatud riikide ja Euroopa Majandusühenduse vaheliste vabakaubanduslepingute lisaprotokollides, aegusid 30. aprillil 2021 ja need on kooskõlas kõnealuste lisaprotokollide artikliga 1 läbi vaadatud. Lisaks läbirääkimistele tulevase rahalise panuse üle ja osana terviklikust üldkõkkuleppest andis nõukogu 20. mail 2021 seetõttu komisjonile loa alustada läbirääkimisi Islandist ja Norrast pärit kala ja kalandustoodete turulepääsu lepingu üle.
- (8) Olemasolevate finantsmehhanismide asendamine uute mehhanismidega, mis on seotud erinevate ajavahemikega, erinevate rahaliste vahendite summadega ja erinevate rakendussätetega ning teatavate kalade ja kalandustoodete kontsessioonide uuendamine ja pikendamine, mis olid osa tervikliku üldkõkkuleppe läbirääkimistest, kujutavad endast tervikuna EMP EFTA riikide assotsiatsiooni olulist edasiarendamist, mis õigustab viitamist Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 217.
- (9) Kooskõlas nõukogu otsusega (EL) 2024/2604⁽²⁾ kirjutati lepingutele ja lisaprotokollidele Brüsselis 12. septembril 2024 alla, eeldusel et nimetatud lepingud ja lisaprotokollid sõlmitakse. Nimetatud lepingud ja protokollid tuleks Euroopa Liidu nimel heaks kiita.
- (10) Kooskõlas aluslepingutega peaks komisjon väljendama liidu nõusolekut end lepingute ja lisaprotokollidega siduda,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu, Islandi, Liechtensteini Vürstiriigi ja Norra Kuningriigi vaheline leping (EMP finantsmehhanismi kohta ajavahemikuks mai 2021 – aprill 2028), Norra Kuningriigi ja Euroopa Liidu vaheline leping (Norra finantsmehhanismi kohta ajavahemikuks mai 2021 – aprill 2028), Euroopa Majandusühenduse ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu lisaprotokoll ning Euroopa Majandusühenduse ja Islandi vahelise lepingu lisaprotokoll kiidetakse Euroopa Liidu nimel heaks⁽³⁾.

Artikkel 2

Komisjon määrab isiku(d), kes on volitatud liidu nimel hoiule andma heakskiitmiskirjad, nagu nähakse ette Euroopa Liidu, Islandi, Liechtensteini Vürstiriigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (EMP finantsmehhanismi kohta ajavahemikuks mai 2021 – aprill 2028) artiklis 3, Norra Kuningriigi ja Euroopa Liidu vahelise lepingu (Norra finantsmehhanismi kohta ajavahemikuks mai 2021 – aprill 2028) artiklis 11, Euroopa Majandusühenduse ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu lisaprotokollis artiklis 5 ning Euroopa Majandusühenduse ja Islandi vahelise lepingu lisaprotokollis artiklis 4, et väljendada liidu nõusolekut end kõnealuste lepingute ja protokollidega siduda⁽⁴⁾.

⁽²⁾ Nõukogu 25. juuni 2024. aasta otsus (EL) 2024/2604 Euroopa Liidu, Islandi, Liechtensteini Vürstiriigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (EMP finantsmehhanismi kohta ajavahemikuks mai 2021 – aprill 2028), Norra Kuningriigi ja Euroopa Liidu vahelise lepingu (Norra finantsmehhanismi kohta ajavahemikuks mai 2021 – aprill 2028), Euroopa Majandusühenduse ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu lisaprotokollis ning Euroopa Majandusühenduse ja Islandi vahelise lepingu lisaprotokollile Euroopa Liidu nimel alla kirjutamise ja ajutise kohaldamise kohta (ELT L, 2024/2604, 8.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2604/oj>).

⁽³⁾ Lepingute ja lisaprotokollide tekst on avaldatud ELT L, 2024/2600, 8.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2024/2600/oj>; ELT L, 2024/2601, 8.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2024/2601/oj>; ELT L, 2024/2602, 8.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/2602/oj; ELT L, 2024/2603, 8.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/2603/oj.

⁽⁴⁾ Nõukogu peasekretariaat avaldab lepingute ja lisaprotokollide jõustumise kuupäeva *Euroopa Liidu Teatajas*

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 12. mai 2025

Nõukogu nimel

eesistuja

B. NOWACKA